

**НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця**

**ЕКОЛОГІЧНІ ТА ГІГІЄНІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СФЕРИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ**

*(МАТЕРІАЛИ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)*

12 березня 2019 р. м. Київ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О.Богомольця**

**ЕКОЛОГІЧНІ ТА ГІГІЄНИЧНІ ПРОБЛЕМИ СФЕРИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ**

*(ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)*

12 березня 2019р.

за загальною редакцією
професора С.Т. Омельчука

м. Київ

2019

25. Гушук І.В. ЧИ ЗАПРАЦОЄ В УКРАЇНІ ДЕРЖАВНА СИСТЕМА СОЦІАЛЬНО-ГІГІЄНИЧНОГО МОНИТОРИНГУ?.....	53
26. Дорошенко К.О. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ МЕДИЧНИМИ ВІДХОДАМИ В УКРАЇНІ ТА РИЗИКИ ПОВ'ЯЗАНІ З НИМИ.....	55
27. Дуфинець В.А., Грузєва Т.С. ВПЛИВ ПЛЮМОВОГО ДИМУ НА РОЗВИТОК ОФТАЛЬМОЛОГІЧНОЇ ПАТОЛОГІЇ У НАСЕЛЕННЯ.....	58
28. Дячук М.Д., Грузєва Т.С. РЕГІОНАЛЬНІ ТА ТЕРИТОРІАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗАХВОРЮВАНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ НА ХВОРОБИ СЕЧОСТАТЕВОЇ СИСТЕМИ.....	60
29. Єльцова Л.Б. НЕОБХІДНІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ МОНИТОРИНГУ ОСНОВНИХ СКЛАДОВИХ СПОСІБУ ЖИТТЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....	61
30. Загородній В.В., Ярославська Л.П. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ.....	63
31. Загороднюк К.Ю. РОЗРОБКА ТА КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА ПРЕПАРАТУ «СПС-6™» ДЛЯ СТАБІЛІЗАЦІЙНОЇ ОБРОБКИ ВОДИ.....	64
32. Загороднюк К.Ю., Гринзовський А.М., Коробочка О.М., Омельчук С.Т., Загороднюк Ю.В., Войцеховський В.Г., Дема О.В., Стополянський О.В., Авер'янов В.С. ОЦІНКА СОРБЦІЙНОЇ ЗДАТНОСТІ МОДЕРНІЗОВАНИХ МАТЕРІАЛІВ ПАПЕРОВИХ ФІЛЬТРОВАЛЬНИХ ПО ВІДНОШЕННЮ ДО ОСНОВНИХ ЗАБРУДНЮВАЧІВ ДОВКІЛЛЯ.....	65
33. Засць С.О., Фундират К.С. ЕФЕКТИВНІСТЬ БІОЛОГІЧНИХ ПРЕПАРАТІВ У СИСТЕМІ ЗАХИСТУ РОСЛИН ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ В УМОВАХ ЗРОШЕННЯ.....	67
34. Зелена М.І. ЗАСТОСУВАННЯ ФОРМАЛЬДЕГІДМІСТКИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ТЕКСТИЛЬНІЙ ПРОМИСЛОВОСТІ.....	68
35. Зінченко Т.І. ГІГІЄНИЧНА ОЦІНКА ЗАЛИШКОВИХ КІЛЬКОСТЕЙ ПЕСТИЦИДІВ У СУНИЦІ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ СИСТЕМИ ХІМІЧНОГО ЗАХИСТУ.....	69
36. Іншакова Г.В., Шестак Н.В. СТУПІНЬ ДОКАЗОВОСТІ ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ.....	71
37. Іщенко А.А., Гайова Л.В. СТІЙКІ ОРГАНІЧНІ ЗАБРУДНИКИ: СТАН ПРОБЛЕМИ ТА ЇЇ ВИВЧЕННЯ У КУРСІ БІООРГАНІЧНОЇ ТА БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ.....	73

ЧИ ЗАПРАЦЮЄ В УКРАЇНІ ДЕРЖАВНА СИСТЕМА СОЦІАЛЬНО-ГІГІЄНИЧНОГО МОНІТОРИНГУ?

Гуцук І.В.

Національний університет «Острозька академія»

Збереження здоров'я та життя людини є і повинно бути головною метою національної безпеки будь-якої країни, через це система спостереження, аналізу, оцінки і прогнозу стану здоров'я населення та середовища життєдіяльності людини, а також виявлення причинно-наслідкових зв'язків між станом здоров'я та впливом на нього факторів середовища життєдіяльності, як державна система соціально-гігієнічного моніторингу (далі-ДСГМ) повинна бути віднесена до пріоритетних базових складових національної безпеки України та потребує якнайшвидшого впровадження на державному (національному), регіональному та місцевому рівнях. У відповідності до

вищевказаного, Кабінетом Міністрів України прийнята постанова від 22. 02. 06. №182 «Про затвердження Порядку проведіння державного соціально-гігієнічного моніторингу» (далі–Постанова), яка вступила в дію з 01.01.2007. і до цього часу є чинною. Даною Постановою були визначені мета, основні завдання, шляхи вирішення, суб'єкти та об'єкти ДСГМ. Передбачалось, що результати будуть використанні для: -виявлення факторів, що шкідливо впливають на стан здоров'я населення, та їх оцінки; -прогнозування стану здоров'я населення і середовища життєдіяльності людини; -розроблення невідкладних і довгострокових заходів щодо запобігання та усунення впливу шкідливих факторів середовища життєдіяльності людини на стан здоров'я населення. Однак основні суб'єкти ДСГМ (МОЗ та Держсанепідслужба) не виконали в повному обсязі вимоги вказаної Постанови, особливо, в частинні розробки та затвердження методичних підходів по формуванню інформаційного фонду, складовою якого мали бути діючі системи моніторингу, наприклад, довкілля, біобезпеки та ін. З огляду на це і інші суб'єкти ДСГМ (міністерства, державні комітети) фактично самоусунулись від належного виконня вимог цієї Постанови. Це свідчить про певне професійне нерозуміння важливості створення ДСГМ, без якої будь-які подальші кроки по впровадженню методології з аналізу ризику для життя і здоров'я людини на індивідуальному та популяційному рівні будуть малоєфективними. Підтвердженням є новий проект закону «Про внесення змін до Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» (№8464), який з початку жовтня 2018 року внесений на розгляд Верховної Ради України. В даному законопроекті, який був розроблений на заміну законопроектів №5134 та №5134-1, знівельована сама ідея впровадження ДСГМ як цілісної, багаторівневої та міжгалузової системи, за загальнонаціональним принципом «Охорона здоров'я в усіх політиках держави». Це, в свою чергу, несе загрозу для подальшої розбудови нової ефективної національної системи охорони/захисту громадського здоров'я. По своїй основній суті законопроект №8464, (не зважаючи на багато позитивних інноваційних підходів) де-юре і де-факто узаконить правовий нігілізм по ліквідації Держсанепідслужби.

Важливим питанням по впровадженню ДСГМ в Україні залишається наукове обґрунтування методологічних підходів до етапів її створення. В свій час в тісній співпраці з фахівцями Центральної СЕС та ДУ “Інститут гігієни та медичної екології ім. О. М. Марзєєва” НАМН України було напрацьовано проекти деяких документів (концепцію впровадження ДСГМ на державному, регіональному та місцевому рівнях управління, положення про відділ ДСГМ

обласних санепідстанцій, програма по створенню ДСГМ на регіональному рівні тощо).

На сьогодні є багато зауважень до певних статистичних форм, які використовують у своїй роботі лікарі-профілактики, і ще більше зауважень до відсутності або нестачі інформації з певних напрямків діяльності. Особливо це характерно на рівні села. Для зменшення вказаного інформаційного «вакууму» при впровадженні ДСГМ нами запропоновано проєкт паспорту населеного пункту (ПНП), головною метою якого буде створення первинної інформаційної бази даних на рівні окремо взятого села об'єднаної територіальної громади. Ця база даних, на нашу думку, повинна містити різнопланові дані, але у першу чергу - дані про стан здоров'я населення та середовища його життєдіяльності, яка буде сформована на основі результатів аналізу причинно-наслідкових зв'язків між станом здоров'я та впливом на нього факторів середовища життєдіяльності: біологічних (вірусні, пріонні, бактеріальні, паразитарні, генетично-модифіковані організми, продукти біотехнології тощо), хімічних (органічні і неорганічні, природні та синтетичні), фізичних (шум, вібрація, ультразвук, інфразвук, теплове, іонізуюче, неіонізуюче та інші види випромінювання), соціальних (харчування, водопостачання, умови побуту, праці, відпочинку, навчання, виховання тощо) та ін., що впливають або можуть впливати на здоров'я людини чи на здоров'я майбутніх поколінь.

Наразі, в контексті розробки інформаційних технологій конструювання інтегральних оцінок в ході екологічних і гігієнічних досліджень детермінант здоров'я, з метою паспортизації населених пунктів по оцінці медико-екологічних ризиків для життя і здоров'я людини, ця робота продовжується фахівцями ДУ «Інститут громадського здоров'я ім. О. М. Марзєєва НАМН України» та НДЦ «Екології людини та охорони громадського здоров'я» Національного університету «Острозька академія».